

Místo na hřbitově zeje prázdnotou. Jak řešit rodinné spory o připomínku Památky zesnulých?

31.10.2025 - | Kancelář veřejného ochránce práv

Mnoho lidí přivádí dny zkraje listopadu na hřbitovy, aby tam zapálili svíčku, položili věnce a setkali se s lidmi, se kterými je spojuje ztráta. Dušičky slouží jako připomínka lidí, kteří už se svými blízkými nejsou. Představy o tom jak uctít jejich památku se liší a ne každý je může naplnit podle svého. Je to i případ muže, jehož sestra odmítá uložit urnu s popelem jejich maminky na hřbitov. Muž se obrátil na ombudsmana s žádostí o radu.

Pozůstalý syn, který se obrátil na ombudsmana, by rád uložil ostatky své matky do urnového háje, aby měl kde vzpomínat u zapálené svíčky. Zřídil tam místo i s kamennou deskou. S tím ale nesouhlasí jeho sestra, která uchovává urnu doma a odmítá jí kamkoliv přemístit. V podobných případech sporů pozůstalých se na ombudsmana lidé obrací opakovaně. Co na to říká právo?

Zákon o pohřebnictví nezakazuje mít urnu s kremačním popelem doma. Zároveň ale platí, že člověk má právo rozhodnout, jaký má mít pohřeb a kde mají být jeho ostatky uloženy. Pokud někdo nerespektuje přání zemřelého, může tím porušovat jeho práva. Domáhat se přání člověka, který zemřel, se může kterákoliv z osob jemu blízkých. Pokud zesnulý výslovně přání o svém pohřbu nezanechá, rozhodují o něm jeho nejbližší v určeném pořadí (manžel, děti, rodiče, sourozenci a dále).

Právo ale myslí i na pozůstalé. V případě muže, který se na ombudsmana obrátil, mohlo dojít k zásahu do jeho práv. Ty může hájit u civilního soudu. Tam se může domáhat uložení urny na veřejném pohřebišti za účelem zajištění práva přístupu k ostatkům jeho maminky. Jedno z řešení sourozeneckého sporu by také mohlo být rozdělení popela oběma sourozencům.

Spor o urnu ukazuje, jak hluboké rány zanechává ztráta blízkého. Zákony přinášejí pravidla, která usilují o dosažení spravedlnosti. Smíření však přináší snaha o vzájemné porozumění a společné hledání řešení. Dušičky jsou jednou z příležitostí, kdy smír hledat.

- Podcast Na kávu s ombudsmanem, 43. díl: Pohřebnictví I
- Podcast Na kávu s ombudsmanem, 44. díl: Pohřebnictví II

https://www.ochrance.cz/aktualne/misto_na_hrbitove_zeje_prazdnotou-jak_resit_rodinne_spory_o_pripominku_pamatky_zesnulych